

ԹԷ ՄՈՌԱՅԱՅՑ ԶՔԵԶ ...

Քեզ ի՞նչպէս մոռնալ,
 Երկիր իմ անուշ,
 Երգի մը պէս հին շուրթերու քառած .
 Քեզ ի՞նչպէս մոռնալ,
 Երազ ոսկեման,
 Անոժիս լուած կոյսի մը նման :

Քեզ ի՞նչպէս մոռնալ,
 Կառօս արնահամ, բայց ողկոյզ կախարդ,
 Ծաղիկներդ ամէն կաթիլ են ինկած
 Երակներէն մեր :
 Երկիրն իմ որուն մեռելներն անգամ
 Գեռ չեն խաղաղած ,
 Կեանքի լոյսն իրենց միտս անիծելէն :

Քեզ ի՞նչպէս մոռնալ,
 Կրակէ մանեակ,
 Սիրտերն օղակոյ բիւր սերունդներու :
 Լեռներդ մէկ մէկ բողոք սրբազան,
 Նետուած դէպի վեր,
 Եւ անոնց զլխուն՝
 Արցունքն է սառած մեր աստուածներուն :

Երկիրն այն որուն մեռելներն անբախտ,
 Խորն ընդերքներուն անդասաններու ,
 Նետեցին սերմերն հացին ու կեանքին,
 Յօղելով զանոնք ,
 Քիրտերով արդար, ուղիներով արեան :

Քեզ ի՞նչպէս մոռնալ,
 Երկիր իմ պայծառ,
 Ուր մայրեր չմնաղ,
 Օրորոցներուն վերէն կամարուած ,
 Լոկ մահուան համար
 Մեծցուցին երազն իրենց ցոլաթուրմ :

Քեզ ի՞նչպէս մոռնալ,
 ձեզիւած մագաղաք,
 Սլաֆներուն սակ պատմութեան դաժան:
 Լին արիւններու, ամպերու հրդեհ,
 Անդունդի եզրին դեռ մինչեւ երէկ,
 Անպուլ գողացող զերթ քոչունի բոյն:

☆ * ☆

Դիւրին է մոռնալ,
 Գուցէ աշխարհն այն,
 Ուր պարտաւորոս, կ'անին կը մեծման
 Բարիքներ հազար.
 Ուր մարդն անաշխատ կրնայ հանապազ
 Մեղրել հացն իրեն:
 Ուր երակներէն Երջող արեան հեռ,
 Խորն անօրներուն կը փայլակէ յար
 Գինին ոսկեփայլ.
 Ուր օրերն երգով պարով կը զրնգան,
 Ոլբելով սիրոյ բազմաթիւ նարոս:

Դիւրին է մոռնալ,
 Երկիրն երջանիկ ու խաղաղաշատ,
 Որ լուսնակին դէմ հիւսեց երազն իր
 Եւ ապրեցուց զայն շուրթին ջուրերու,
 Դաշտերուն մարմանդ:

Դժուար է սակայն
 Մոռնալ երկիրն այն,
 Որուն հեռ քաղցր եւ բաժնել չարաչար,
 Եւ պաշտպանելու համար զինք յանախ,
 ձանկերէն օտար,
 Վէրքեր եւ առեր իր վերքի փոխան,
 Եւ ապուներուն մէջն իր սրբազան
 Սէրերդ եւ քաղեր դուն շարան շարան:

Դժուար վերջապէս
 Մոռնալ երկիրն այն,
 Երազը որուն, կարմիր նունուճար,

Ու նրազ կախարդ,
Հազար մահերու դէմն արեալոյսուող,
Ու պատրոյզն որուն,
Հիստուած միսերէն բիր սերունդներուն,
Իդի փոխարէն դարեր դարերով
Խմեց միտս արիւն:

* * *

Քեզ ի՞նչպէս մոռնալ,
Երկիրն իմ նախնեաց,
Որ տառապանքէն ու մահէն հազար,
Զերք նոր յարուցեալ,
Կեցած ես անա օրերուն դէմ նոր,
Խորն աչքներուդ երազն հինաւորց
Յեղին մեր անմեռ,
Իսկ շրթունքներուդ՝
Կեանքի, յաղթութեան,
Երզն հրահոսան ու յաւերժափառ:

Ու պատկերին դէմ այս հրաշազան,
Յնած երազէն մեր բոցակարան,
Կը դողայ հոգիս,
Նման հիւանդին
Իր մեծ վէրքերէն դեռ չապափնած:
Ու շրթունքներուս կը թառի նորէն
Մաղբանքն հինաւորց:
— Օրերդ աննուազ ու անճամանդաղ,
Երկիր իմ անուշ,
Հողերէդ ոսկի, հոսին հեփեսքին
Մեղր՝ կաթ ու գինին:
Ու չիյնայ վրադ ոտխներէդ բիր
Այլեւս ոչ՝ մէկ շանք:
Բացուին դարբասներդ,
Զոյգ բազուկներու նըման մայրական
Հեռու եւ մօտիկ զաւկրներուն փու:

Ե Ղ Ի Վ Ա Ր Դ